

BEYAZ TEBEŞİR İLKOKULU PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK DERGİSİ

kasım-aralık 2024

sayı 2

MAVİ

Sınır Koyma • Saygı ve Hoşgörü Değeri • Öğrenci ve Veli Kitap Önerileri • Ayın Film Önerisi
• İhmal ve İstismardan Korunma • BİLSEM Tanıtımı • Devamsızlığı Önleme •

Psik. Dan. Rabia KORHAN
Psik. Dan. Amine BEKİROĞLU DENİZLİ
Psik. Dan. Belde İNÇ ERTÜRK

MAVİ

İÇİNDEKİLER

sayfa1
sayfa2
sayfa4
sayfa5
sayfa8
sayfa11
sayfa12

İÇİNDEKİLER

BİLSEM TANITIMI

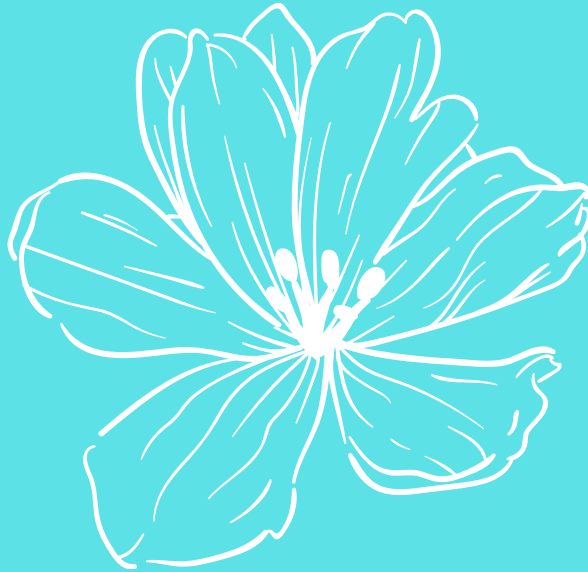
DEVAMSIZLIĞI ÖNLEME

İHMAL VE İSTİSMARDAN KORUNMA ve SINIR KOYMA

SAYGI-HOŞGÖRÜ DEĞERİ

AYIN FİLM ÖNERİSİ

ÖĞRETMEN-EBEVEYN-ÖĞRENCİ KİTAP ÖNERİLERİ

NEDİR BU BİLSEM?

Bilim ve Sanat Merkezi, örgün eğitim kurumlarına devam eden ve genel zihinsel yetenek, görsel görsel sanatlar (resim) ya da müzik (müzikal) alanında özel yetenekli olduğu uzmanlar tarafından tanılanan öğrencilere, yeteneklerini geliştirerek en düzeyde kullanmalarını sağlamak için okul saatleri dışında destek eğitimi vermek üzere açılmış olan bağımsız bir Özel eğitim kurumudur.

Bilim ve Sanat Merkezlerinde öğrenciler ilgili yetenek alanlarından yeteneklerini geliştirmek üzere etkinlik ve proje tabanlı destek eğitim alır. 3 adet yetenek alanı bulunmaktadır.

1.Genel Zihinsel Yetenek Alanı

Bu alanda öğrencilere matematik, yabancı dil, kodlama, fizik, kimya, tarih, felsefe vb. gibi konularda etkinlik ve proje tabanlı eğitimler verilir.

2.Görsel Algı (Resim) Yetenek Alanı

Bu alanda öğrencilere görsel okuryazarlık eğitimi verilir. Bu kapsamda resim, heykel, karikatür, fotoğraf vb. konularda etkinlik ve proje tabanlı eğitim verilir.

3.Müzikal (müzik) Yetenek Alanı

Bu alanda öğrencilere müziğe yönelik işitme ve okuma eğitimi, bireysel çalgı eğitimi, koro vb. gibi eğitimler verilir.

ÖNEMLİ !

BİLSEM uygulamalarında yer alan yetenek alanları ders başarısı ile ölçülmemelidir. Örneğin bir sınıf öğretmeni sınıfın en başarılı öğrencisini değil ilgili 3 yetenek alanının özelliklerini gösteren öğrencileri BİLSEM başvurusu için seçmelidir.

• Bu nedenle sınıf öğretmenleri ve veliler çocukları

BİLSEM

uygulamalarına yönlendirmeden önce ilgili yeteneğinin olup olmadığını gözlemlemelidirler.

BİLSEM ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME SÜRECİ

BİLSEM yetenek alanlarından en az 1 tanesinde yetenekli olduğu düşünülen öğrencilerin BİLSEM uygulamalarına başvurusunu ilgili sınıf öğretmenleri e- Okul'dan ilgili işlemleri yaparak başvurusunu tamamlar.

• Bir öğrenci en fazla 2 yetenek alanından BİLSEM uygulamalarına başvuru yapabilir. Her bir ilkokulda 1, 2 ve 3. sınıf seviyelerinde her bir sınıf seviyesindeki toplam öğrenci sayısının en fazla %20'si aday gösterilebilecektir.

Ardından öğrenciler 2 aşamalı bir uygulamadan geçerler.

• Bu 2 aşamayı geçen öğrenciler BİLSEM merkezlerine kayıt hakkı kazanır. Öğrenci velisiyle birlikte bağlı bulunulan BİLSEM Merkezine giderek kaydını yapar.

BİLSEM Uygulamalarına ilkokul 1., 2. ve 3.sınıf öğrencileri başvurabilmektedir!

BİLSEM UYGULAMA AŞAMALARI

İlgili sınıf öğretmeni tarafından e-Okul üzerinden başvurusu yapılan öğrenci 2 aşamalı uygulamadan geçerler.

1 Ön Değerlendirme Uygulamaları

İlgili yetenek alanından e-Okul'dan başvurusu yapılan öğrenci velisine imza karşılığında okul idaresi tarafından 11 Aralık 2024 gününden itibaren ön değerlendirme uygulama giriş belgesi verilir.

Ön değerlendirme uygulamaları genel zihinsel, resim ve müzik yetenek alanı için il tanılama sınav komisyonları tarafından belirlenen uygulama merkezlerinde tablet bilgisayarlar üzerinden, elektronik ortamda gerçekleştirilir!

MEB'in belirlediği taban puanları geçen öğrenciler 2. aşama olan "Bireysel Değerlendirme Uygulamasına" girmeye hak kazanır.

2 Bireysel Değerlendirme Uygulamaları

• Ön değerlendirme uygulamalarından geçen öğrencilerin velileri yine okul idaresinden 26 Mart 2025 gününden itibaren bireysel değerlendirme uygulama giriş belgesini alır. Ardından belirlenen merkezi okullarda ilgili yetenek alanlarına göre bireysel değerlendirme uygulamalarına girerler.

• Bireysel değerlendirmeden geçen öğrenciler BİLSEM Merkezine kayıt hakkı kazanır!

DEVAMSIZLIĞI ÖNLEME

Devamsızlık, öğrencinin velisinin bilgisi dışında veya izinsiz, sevsiz, raporsuz okula gelmemesi durumudur. Devamsızlık yanında başarısızlığı da getirmektedir ve bunun sonu okul terkine kadar varmaktadır. Devamsızlık yapan öğrenci riskli ortamlarda da bulunabilir.

Bunu önlemek ebeveynin de öğretmenin de sorumluluğundadır. Peki ebeveynler ve öğretmenler bunu önlemek için neler yapabilir?

Tabi ki her devamsız öğrenci için okula kazandırma sağlayamayız ancak bir öğrencinin bile devamını sağlamak bizim için başarıdır.

Devamsızlığı Önlemede Öğretmen Neler Yapabilir?

-Öncelikle devamsızlığın sebebi öğrenilmeli

-Bu sebep çerçevesinde okul idaresi ve rehberlik servisi ile işbirliği içinde olunmalı

-Devamsızlık probleminin çözümü için mutlaka veli ile işbirliği içinde olunmalı

-Sınıf içi kurallar öğrenciler ile birlikte belirlenmeli

-Öğrencilerin okula gelmesi ve okulu sevmesi için çeşitli sosyal ve kültürel aktiviteler yapılmalı

-Okulun güzellikleri, eğlenceli hali anlatılarak okul fobisi olan öğrenciler kazanılmalı

-Dersler tekdüze değil farklı yöntem ve tekniklerle işlenmeli

Devamsızlık Konusunda Veliler İçin Kısa Bilgiler

*Çocuklarınız için devamsızlığın birçok nedeni olabilir; sağlık sorunları, arkadaşlık ilişkileri, ailevi sorunlar, ders başarısında düşüklük, okul ortamında mutlu olmama vb.

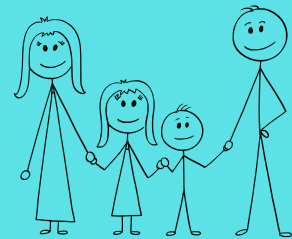
*Sizler ebeveyn olarak

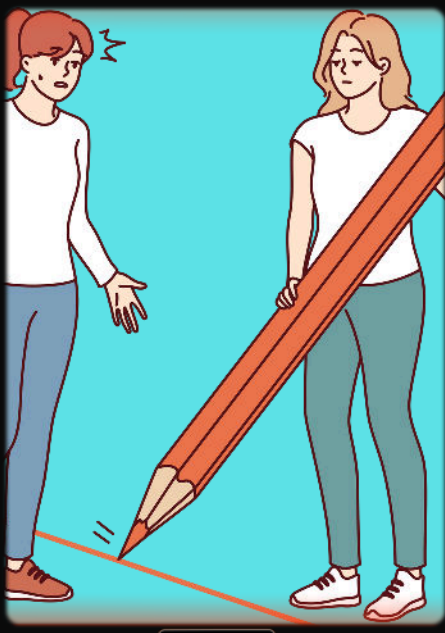
-Aile içi iletişiminizi güçlendirirseniz

-Onlara ilgi ve sevginizi gösterirseniz

-Onlarla verimli zaman geçirip iyi bir dinleyici olursanız

çocuklarınız sizlere güven duyup iç dünyalarını açacaktır. Ebeveyni ile sağlıklı iletişim kuran öğrencinin devamsızlık problemi de olmayacaktır.

İHMAL ve İSTİSMAR-SINIR KOYMA

Merhabalar sevgili veliler ve sevgili öğretmenler. Sizlere bu ay sınır koyma ve ihmal-istismardan korunma ile ilgili bilgiler vereceğiz. Okul PDR servisi olarak bu ay hedefimizde bu konular var. Öğrencilerimizle de bu konularla ilgili çalışmalar yapacağız. Takdir edersiniz ki hepimizin önceliği çocuklarımızın güvenliği ve sağlıklı bir geleceği olması, kendini tamamlamış birer birey olmalarıdır. Farkındalığı artırmak ve çocuklarımızı güven ortamında büyütmek için bilmemiz gereken bazı şeyler var.

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu; Madde 3 (1) a): Çocuk: daha erken yaşta ergin olsa bile, on sekiz yaşını doldurmamış kişiyi tanımlar. Medeni kanuna göre 18 yaşından küçük her birey çocuktur. Bizler çocukları korumak zorundayız.

İhmal Nedir?

Çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanmamasıdır. Farklı türlerde olabilir;

-Fiziksel İhmal

Çocuğun fiziksel olarak temel ihtiyaçlarının karşılanmamasıdır. Beslenme, barınma, öz bakım eksikliğidir. Çocuğun mevsime uygun kıyafet giymemesi, yeteri kadar duş almaması vb.

-Duygusal İhmal

Çocuğun sevgi, ilgi ve destekten yoksun bırakılmasıdır. Çocuk bu durumda özgüven eksikliği, sevgi eksikliği hissedebilir. Kişiliği, psikolojisi ve davranışları olumsuz etkilenebilir.

-Eğitim İhmali

Çocuğun eğitim ihtiyaçlarının göz ardı edilip karşılanmamasıdır. Okula devam-devamsızlığının takip edilmemesi, eğitim araç ve gereçlerine ulaşamaması, eğitimle ilgili problemlerinin görmezden gelinmesidir. Çocuğun akademik başarısını ve eğitim geleceğini etkilemektedir.

-Sağlık İhmali

Çocuğun sağlık ihtiyaçlarının karşılanmamasıdır. Çocuğun gerekli aşılarının yapılmaması, hasta olduğunda önemsenmeyip doktora götürülmemesidir. Bu durum çocuğun fizyolojik sağlığı için büyük bir tehdit oluşturmaktadır.

Özetle ihmal çocuklarda gelişim geriliği, duygusal sorunlar, akademik başarısızlık ve sosyal ilişkilerde zorluğa neden olur. Sizler ebeveyn ve öğretmen olarak bu konularda dikkatli olursanız; sorumluluklarınızı yerine getirir ve çocuklarınıza özel zaman ayırırsanız ihmale mahal verilmeyecektir.

Peki İstismar Nedir?

Çocuğa karşı bir defa ya da tekrarlı şekilde bilinçli zarar verilmesidir. İstismarın da çeşitli türleri vardır:

-Fiziksel İstismar

Güç kullanarak çocuğun gelişimini ve sağlığını olumsuz etkilemektir. Vurma, tekmeleme, ısırma, sarsma vb.

-Duygusal İstismar

“Çocuğun sağlığına ve fiziksel, zihinsel, ruhsal, ahlaki ya da toplumsal gelişimine zarar verme olasılığı bulunan, çocuğa yönelik küçümseme, onu gözden düşürme, tehdit etme, korkutma, ayrımcılık yapma, dışlama veya çocuğa yönelik düşmanca davranışların fiziksel olmayan biçimleri” olarak açıklanmıştır.

-Cinsel İstismar

Maalesef günümüzde çok yaygınlaşan, çocuklarımız için büyük tehdit oluşturan, istismar türleri arasında saptanması en zor olan ve biz büyüklere en çok sorumluluk düşen istismar türüdür.

Yetişkinlerin kendi cinsel isteklerini tatmin etmek için çocuğu kullanmasıdır. Bunu çocuklar üzerinde güç kullanarak, onları korkutup tehdit ederek, kandırıp ikna ederek gerçekleştirebilirler. Birçok şekilde gerçekleşebilecek bu istismarın ayrıntıları ve önlem için neler yapılmasıyla ilgili okulumuzda veli ve öğretmen seminerleri gerçekleştirilecektir.

Çocuklar üzerinde bilişsel, duygusal, fiziksel ve sosyal etkileri olan istismar onların hayatında geri dönüşü olmayan sonuçlara neden olmaktadır.

Peki bizler bunu nasıl önleyebiliriz?

Öncelikle kendi kendi farkındalığımızı artırıp eğitim alarak. Daha sonrasında çocuklarımıza eğitim vererek. Sınır koyma, mahremiyet, iyi dokunuş-kötü dokunuş eğitimleri çok önemlidir. Bunları çocuklara düzenli olarak ve seviyelerine uygun bir şekilde anlatırsak kendilerini korumayı ve hangi durumların tehlike oluşturabileceğini öğreneceklerdir.

Değerli veliler, çocuklarınızla açık iletişim halinde olarak sürekli konuşun, bir şeyler paylaşın ki onlar da sizlerden çekinmeyip güvensinler. Onları dinleyin, anlayın. Olumlu rol model olun ya da olabilecek yetişkinlerle zaman geçirmelerini sağlayın. Çocukların çevresini kontrol edin.

BU AY DEĞERİMİZ "SAYGI-HOŞGÖRÜ"

"HOŞGÖRÜ" DEĞERİ Düşünce, ırk, din, millet bakımından kimseyi birbirinden ayırmayan, herkese karşı anlayışı benimsemiş olma halidir. Ayrıca özgürlüğü savunan, adil bir tutumdur.

- "Hoşgörü" Değerini Yansıtan İfadeler
- Hoşgörü, farklı fikirlere saygıdır.
- Hoşgörü, çeşitlilik içindeki uyumdur.
- Hoşgörü, insandaki iyi olanı görebilmektir.
- Hoşgörü, farklılığa açık olmaktır.
- Hoşgörü karşılıklı anlayış ve saygıdır.
- Hoşgörü, sevgiyle beslenir.
- Hoşgörü huzurlu olmak ve diğerlerine de huzur verebilmektir.
- Hoşgörü, önyargısız bakabilmektir.
- Hoşgörü, diğerlerine hata yapma imkânı tanımaktır.
- Hoşgörü, ilişkiler arasında denge kurma çabasıdır.
- Hoşgörü, birbirini doğru anlama çabasıdır.
- Hoşgörü yargısız ve yorumsuz kalmaktır. Birleşmiş Milletler 1995 Hoşgörü Yılı Bildirgesi
- Hoşgörü, çeşitlilik içindeki uyumdur. İnsan olmanın yollarını kabul etmek ve saygı göstermektir.
- Barışı olanaklı kılan hoşgörüdür.
- Hoşgörü, kabullenme ve göz yumma demek değildir. Hoşgörü hepsinin üzerinde, başkalarının evrensel insan haklarının ve temel özgürlüklerinin tanınması gibi etken bir tavrıdır.
- Hoşgörü görünüşü, durumu, konuşması, davranışı ve değerleri doğal olarak farklı olan insanların, barış içinde ve oldukları gibi yaşama hakkına sahip oldukları gerçeğini kabul etmek demektir

HOŞGÖRÜ ŞİİRİ

Beni önemsemediğinde,

Beni görebilirsin.

Seni önemsemediğimde;

Seni görebilirim.

Anlayışlı olduğumuzda,

Sevgiyle baktığımızda,

Hoşgörüyle davrandığımızda,

Birlikte mutlu olabiliriz.

Her şeyi başarabiliriz.

SAYGI

insanlara kendisinin önemsendiğini ve değer verildiğini gösteren söz ve davranışlardır.

Saygı, genel ahlak kurallarına aykırı olmamak kaydıyla, insanların düşüncelerine, inançlarına, ibadetlerine, adetlerine, gelenek ve göreneklerine, yaşam tarzlarına... değer verip, anlayışla karşılamak, dikkatli, özenli ve ölçülü davranmaktır.

Saygı, gerektiğinde insanın yaşadığı çevreye, içinde bulunan canlılara ve sahip olduğu nimetlere değer vermesi ve onları korumasıdır.

Saygı, değeri, üstünlüğü, yaşlılığı dolayısıyla bir kimseye veya bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranmaya neden olan bazen sevgiden, bazen kişilikten kaynaklanan davranışlardır.

Saygı, karşıdaki insanın varlığını olduğu gibi kabullenmek ve onun düşüncelerini, dinlenmeye değer olduğunu ona hissettirmektir... İnsanları dinlemek, farklı olanı anlamaya çalışmak, onu yargılamamak saygılı ve erdemli bir davranıştır.

İnsanın sevmediği biri veya rakibi bile olsa, insanların birbirlerinin düşüncelerine, inançlarına, ibadetlerine, adetlerine, gelenek ve göreneklerine, yaşam tarzlarına, fikirlerine... saygı göstermek insanı yüceltir, toplumsal barışı sağlar.

İnsanlar kendilerine göre doğru olduklarına inandıkları davranışlarda bulunurlar. Milletlerin milli kıyafetleri kendilerine göre en önemli kıyafetleridir. Onların kıyafetleri ve yaşam tarzları bizim kültürümüze ters olabilir, Onları kıyafetleri ve yaşam tarzları dolayısıyla ayıplayamayız, kınayamayız, saygı göstermeliyiz

Saygının gösteriliş şekilleri

Davranışlar ile yapılan saygı: Ayağa kalkma, el öpme, yer verme, konuşurken dinleme, konuşurken sözünü kesmeme, onun hoşuna gitmeyecek tavır ve davranıştan kaçınma, çevreye ve canlılara zarar vermeme, nimete değer verme, israf etmeme...

Sözlü saygı: Söz ile karşındakine iltifat etme, konuşurken karşındakinin sözünü kesmeme, daha önce dinlediği bir konu bile olsa ilk defa dinliyormuş gibi davranma, selam verme, saygı ifade eden sözler söyleme...

Eserlerle saygı: Toplumca değer verilen kişilerin anısını yaşatmak için onun adının önemli bir yere verilmesi, anısına eser yaptırmak, yaşadığı evi müze haline getirmek...

Yazılı saygı: İnsanlara yazılan mektuplarla değer vermek, bir yazarın yazılarında başkalarını onore etmesi ve birilerini rencide edecek ifadelerden kaçınması.

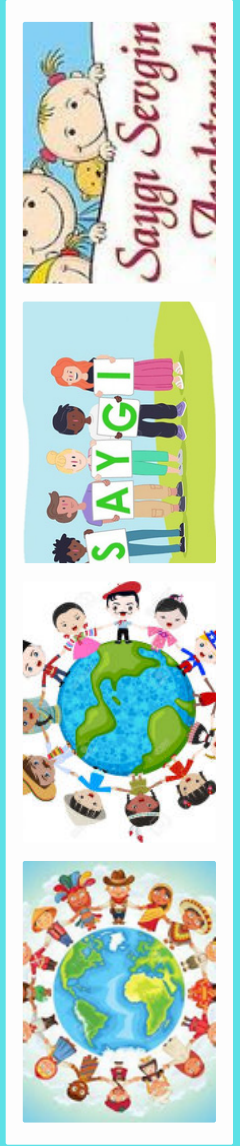
Hediye ile saygı: İnsanlara hediye vererek ona kendisinin özel olduğunu, kendisine değer verildiğini hatırlatmaktır.

Saygı Kimlere Gösterilmeli

Anne ve babaya, öğretmene, büyüklere, bütün insanlara, kendine, çevreye, hayvanlara, tüm canlılara, sahip olunan nimetlere... saygı gösterilmelidir.

Hoşgörünün karşıtı katı olmaktır. Katılığın arkasında ise benmerkezcilik yatar. Benmerkezcilik kendi bildiğinin en doğru olduğuna inanan ve savunan kişilerin özelliğidir. Bu insanlarda düşünce katılığı söz konusudur.

Düşünceler esnek olmadığı için kişi karşı tarafı değil, kendi istek ve beklentilerini ön planda tutar. Bu durum kişiyi mantıklı düşünme yerine otoriter uygulamalara yöneltir, baskıyla çözüm bulmaya çalışır. Önyargılar mantıklı düşünmeyi engeller. Önyargıları yok etmek için hoşgörü değerine ihtiyaç vardır. Kendini ve karşıdaki kişiyi anlamaya çalışan karşılıklı ilişkiye ve bu ilişkiyi sağlıklı bir şekilde yürütmeye dayalı anlayış hoşgörüdür. İnsanların çevreyle ve kendileriyle olan ilişkilerinde hoşgörülü davranmaları onları mutluluğa ve başarıya ulaştırır. Hoşgörü empati, adalet, demokrasi, etkili iletişim, birlik, sevgi, saygı, duyarlılık, barış, gibi değerlerle iç içedir.

FİLM ÖNERİLERİ

BUZ DEVRİ

Aynı filmi için seçtiğimiz film Buz Devri filmini sevmeyen var mı? Buzul Çağı'nın başlamasıyla göç etmeye karar veren hayvanlardan Manfred, Sid ve Diego'nun yolu, kayıp bir insan bebeği bulmalarıyla kesişir ve uzun yolculukları başlar. Acaba bu hayvanlar bebeği ailesine ulaştırabilecek mi?

Bu arada serinin 4 filmi daha var.

İSTANBUL MUHAFAIZLARI AB-I HAYAT ÇEŞMESİ

TV'de yayınlanan bir çizgi diziden uyarlanan bu filmde İstanbul Muhafızları çizgi dizisinin senaristinin yeni bölüm yetiştirmeye çalışırken başına gelen olaylar anlatılmaktadır. Yeni bölümde İstanbul Gümüşçüler Çarşısı anlatılacaktır. Senarist bilgi toplamak için bu çarşıya gittiğinde kendisini büyük bir maceranın içinde bulacaktır. Öyle ki senaryosunu yazdığı çizgi karakterler bir anda gerçek hayatta karşısında belirecektir. Çocukların çok seveceği ailecek izleyebileceğiniz bu yerli yapım film sizleri çok eğlendirecek. İyi seyirler :)

ÖĞRETMEN-EBEVEYN KİTAP ÖNERİLERİ

Çocuğumu Nasıl Geri Alabilirim? (Bonnie Thomas)

Çocuklar İçin Duygularla İletişim Becerileri (Bonnie Thomas)

OKULÖNCESESİ KİTAP ÖNERİLERİ

Yapraklarımı Kim Aldı? (Alice Hemming & Nicola Slater)

Merhaba Duygularım (Asiye Aslı Aslaner)

İLKOKUL DÖNEMİ KİTAP ÖNERİLERİ

Uzaya Giden Tren (Mert Arık)

Bedenim Bana Ait (Pro Familia)

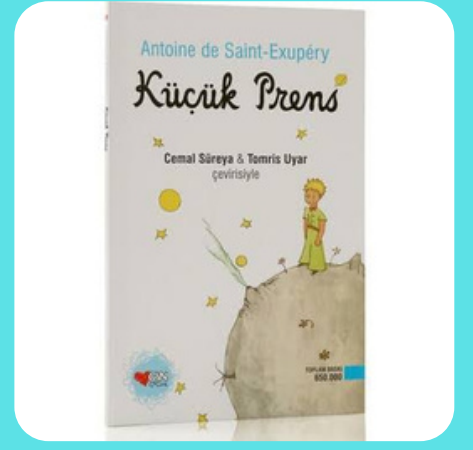

ORTAOKUL-LİSE DÖNEMİ KİTAP ÖNERİLERİ

Sol Ayağım (Christy Brown)

Çizgili Pijamalı Çocuk (John Boyne)

KİTAP DEĞERLENDİRMESİ: KÜÇÜK PRENS

Sevgili anne ve babalar çocuklar için kitap seçerken birçok unsuru dikkate almak gerekiyor. Yaşlarına uygun, psikolojilerini olumlu etkileyecek ve onları geliştirecek kitaplar bulmak herkes için zorlayıcı olabiliyor. Bu ayki dersimizde Okul Rehber öğretmenleri ile birlikte çalışmasıyla seçtiğimiz kitabı sizlerle paylaşıyoruz. Küçük Prenses, okuyuculara hayatın anlamı, dostluk, sorumluluk, büyümek gibi temel konular üzerine derin düşünceler sunmaktadır. Masal, hem çocuklara hem de yetişkinlere hitap etmektedir ve okuyucularını farklı bir bakış açısıyla dünyayı görmeye davet etmektedir.

Temalar ve Dersler:

Sevgi ve Dostluk: Kitap, sevginin ve dostluğun önemini vurgular. Gül ve tilki ile olan ilişkiler bu temaların merkezindedir.

Özdeki Gerçeklik: Gözle görülemeyen gerçeklerin ve özdeki değerlere ulaşmanın önemi vurgulanır.

Büyümenin Zorlukları: Küçük Prenses'in dünyayı anlaması, yetişkinlerin kaybettiği saflığı ve özgürlüğü hatırlatır.

“Dalga mı geçiyorsun düşler mi kuruyorsun
Öyle sonsuz sınırsız düşler kur ki çocuğum
Düşlerini som somut görüp şaşsınlar
Böyle bir dalgacı daha dünyaya gelmedi desinler
Dünyada yapılmamış işler çoktur çocuğum
Derlerse ki bu işler bi şeye yaramaz
De ki bütün işe yarayanlar
İşe yaramaz sanılanlardan çıkar..”

Aziz NESİN

